

Leicht Ferenc Elemi Iskolai Osztálya

Ez a nagykanizsai zsidó elemi 1939-ben végzett osztálya. Én a legfelső sorban jobbról a harmadik vagyok. A gyerekek közül talán hárman vagy négyen éltek túl a holokausztot, a tanárok közül a hölgyet és a mellette ülő férfit deportálták, a harmadik tanárt munkaszolgálatra vitték. Ők se éltek túl.

Énnekem gyerekkoromban annyi volt a zsidóság, hogy zsidó elemi iskolába jártam, és akkor nekem kötelező gyakorlat volt péntek este, szombat délelőtt az istentisztelet. Mert ha valaki hittanból bukott, akkor osztályt ismételt. És én akkor megtanultam előimádkozni, a péntek esti istentiszteletet le tudtam vezényelni. Mikor meg polgárista voltam, akkor hittanórán kimentünk, és akkor a rabbi bácsi tartott nekünk órát.

Vallásosak egyáltalán nem voltunk, már a nagyszüleim sem. Ők is a legteljesebb mértékben asszimilálódtak. Mesélték, hogy a nagyapám, aki samesz volt, szombatonként egész nap dühöngött, mert nem volt szabad cigarettázni, neki példát kellett mutatni. Ezért a szombat nekik egy pokol volt, mert akkor ideges volt a nagyapám, és a gyerekeit egzecírozta egész nap. Már a dédnagyanyáim sem voltak vallásosak, hiszen ha vallásosak lettek volna, akkor nem szereztek volna be "törvénytelen" gyerekeket. A szüleim pedig nemcsak hogy ugyanúgy öltöztek, mint a helybeliek, de disznót is öltek. Semmilyen mértékben nem volt ünneptartás. De pékségben nem is lehetett nagyon ünnepet tartani, mert a kuncsaftok nagyrészt nem zsidók voltak. Sem szombatot, sem Pészahot nem lehetett tartani, hiszen a pékségben a kovász mindig ott volt. Talán a legnagyobb ünnepkor, újévkor és hosszúnappkor elmentek templomba, felváltva. Nagyünnepekkor böjtöt is tartottak, de ez teljesen esetleges dolog volt.